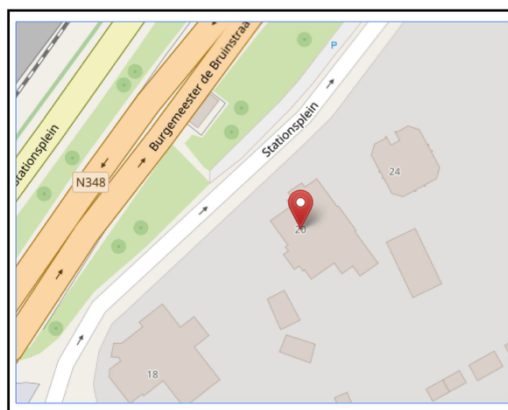

Villa Olanda
Stationsplein 20,
6953 AC Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000113
Inschrijving register 15 juni 2009
Kadastrale aanduiding Dieren U 1111

Villa genaamd 'Olanda', in 1903 gebouwd in opdracht van de leerlooier G. van der Kloot Meijburg in een stijl geïnspireerd op de Engelse landhuis- en cottagebouw waarvoor o.a. de steile daken, de hoog opgaande schoorstenen en de vakwerkbetimmering van de puntgevels karakteristiek zijn. In de detaillering elementen in Jugendstilvorm (o.a. smeedijzeren muurankers en tuinhek). De ontwerper van het pand was mogelijk de bekende architect Herman van der Kloot Meijburg (1875-1961) die in de gemeente Rheden diverse villa's bouwde, onder andere te Laag-Soeren. De villa wordt omgeven door een tuin, van de weg gescheiden door een fraai smeedijzeren Jugendstil tuinhek.

Villa op een nagenoeg rechthoekige plattegrond, van twee verdiepingen onder twee haaks in L-vorm op elkaar staande pannen zadeldaken (geglazuurde rode Tuile du Nord pan). Voor- en zijgevels bezitten risalerende partijen met puntgevels onder ingestoken zadeldaken. De puntgevels als mede de borstwering overstekende dak boven de linkerzijgevel zijn van een imitatie-vakwerk betimmering voorzien. Het pand is opgetrokken in rode verblendsteen op een plint van zwarte verblendsteen. De vensters zijn merendeels voorzien van witgeschilderde blokken ter hoogte van de wisseldorpel/kalf en idem sluitstenen in de strekken.

Voorgevel: twee traveeën. Linker travee vooruitspringend met puntgevel. Op de begane grond een erker op een rechthoekige plattegrond waarvan de bovenzijde als balkon fungeert. De erker heeft aan de voorzijde een door een segmentboog met sluitsteen afgesloten venster. Ter hoogte van het kalf witgeschilderde sierblokken. Het bovenraam heeft een roedeverdeling (3x7 ruiten). De korte zijden van de erker zijn voorzien van smalle vensters met een enkelruits vastgezet schuifraam met een bovenlicht met 2x2 ruiten. Het balkon heeft aan de voorzijde een houten gedecoreerde balustrade tussen in verblendsteen uitgevoerde muurtjes boven de korte zijden. Deze muurtjes steunen aan de voorzijde op twee zware geprofileerde witgeschilderde consoles en zijn aan de voorzijde afsloten door zware witgeschilderde blokken met een tentdakvormige bekroning. Aan de achterzijde is deze balustrade trapgewijs verspringend tegen de voorgevel gemetseld waarbij de iedere trap voorzien is van een dekplaat. De verdieping heeft een breed, van ingesneden versieringen voorzien kozijn afgesloten door een rondboog. Het kozijn heeft een brede in het midden geplaatste glasdeur geflankeerd door twee smallere zijramen. De roedeverdeling van de bovenlichten is niet meer aanwezig. In de betimmerde geveltop een driedelig venster bestaande uit een dubbel openslaand middenraam geflankeerd door twee half zo hoge zijramen. De oorspronkelijke roedeverdeling van de ramen is niet meer aanwezig. De rechtertravee heeft een breed venster dat door een segmentboog met een witgeschilderde sluitsteen wordt afgesloten. Het enkelruits raam heeft een bovenlicht met roedeverdeling (3x5). Volgens de bouwtekening zou dit venster waarschijnlijk van een glasdeur zijn voorzien indien het op de bouwtekening aangegeven terras uitgevoerd zou zijn.

De verdieping heeft een houten bewerkt balkon op twee schoren. Het door een strek gesloten venster heeft dubbele openslaande deuren en bovenlicht met 2x4 ruiten.

Linkerzijgevel: uitspringende linker travee met op de begane grond een via een bakstenen trapje te bereiken dubbele deur met een bovenlicht met 3x4 ruiten. Oorspronkelijk bevond Zich op deze plaats een schuifraam, waarvan het bovenlicht resteert. De verdieping een venster met enkelruits schuifraam en bovenlicht met 3x4 ruiten. In de topgevel een kruisvenster. In het midden een smalle uitbouw over 1½ bouwlaag waarin een groot schuifraam met een onderraam met 4x3 ruiten en een bovenlicht met 3x3 ruiten, op de verdieping een klein tweestrooks venster. De uitbouw wordt heeft een stijl aangekapt lessenaarsdakje met rode Tuile du Nord pannen. Tegen het rechtergeveldeel de uitgebouwde en later vergrote entree onder een tweezijdig schilddakje met rode Tuile du Nord pannen. In de evenwijdig aan de zijgevel lopende muur van de entreepartij drie kleine vensters met gekleurde glas-in-lood. Geheel. links in de uitbouw een via een hardstenen trapje te bereiken deur met bewerkte stijlen en een kruisvenster waarvoor een smeedijzeren raamhek in Jugendstil vorm.

Achtergevel: linker travee met op de begane grond zeer fraaie bewerkte houten serre onder een afgeplat schilddak gedekt met rode geglazuurde schubvormige daktegels. De bovenzijde van de serre fungeert als balkon en is voorzien van bewerkte balustrade. De verdieping heeft openslaande en een bovenlicht met 2x4 ruiten. De midden travee heeft een uitbouw die vermoedelijk kort na de bouw of tijdens de bouw vergroot is. Deze uitbouw bevatte oorspronkelijk een bergruimte o.a. voor fietsen en heeft deur met een bovenlicht met 3x4 ruiten en rechts een klein venster met een vierruits raampje. Halverwege de begane grond en de verdieping een venster ter plaatse van het trappenhuis. in het dakschild boven beide traveeën een brede, niet oorspronkelijke dakkapel. Tussen midden en rechtertravee een vanaf de verdieping uitgemetselde hoog opgaande schoorsteen. De rechtertravee heeft een, in tijdens de bouw of enige jaren later vergrote uitbouw met plat dak die oorspronkelijk, volgens de bouwtekening, een bijkeuken bevatte. In de gevel twee smalle hoge venster met ramen met 4x2 ruiten en één klein vierkant venster met vierruits raampje. De verdieping heeft een venster voorzien van persiënnes (raam niet opgenomen vanwege de gesloten blinden). In het dakschild een kleine dakkapel. met overstekend zadeldak voorzien van windveren en sierspant en beschoten topgevel.

Rechterzijgevel: twee traveeën. Linker travee op de begane en de verdieping een venster. Rechts van het twee smalle gekoppelde vensters draairamen. In het dakschild een kleine dakkapel met overstekend zadeldak, windveren, beschoten top. De rechter uitspringende travee heeft op de begane grond een driezijdige erker op een trapeziumvormige plattegrond en onder een schilddak gedekt met schubvormige rode geglazuurde daktegels. In iedere zijde in de plint een kelderraam en een enkelruits schuifraam met bovenlicht met 2x3 ruiten (bovenlicht middenraam 2x4 ruiten). De verdieping heeft een venster, in de topgevel een groot drie- strooks rondboogvenster.

Interieur: diverse waardevolle interieuronderdelen waaronder oorspronkelijk trappenhuis, stucplafonds en marmeren schoorsteen mantel in de kamers-en-suite. In de hal een later aangebrachte houten zoldering met balken, volgens overlevering afkomstig uit een middeleeuwse kerk.

Conclusie.

Bijzonder gaaf bewaarde villa met stijlelementen ontleend aan de Engelse landhuisbouw zoals vakwerk, erkers en hoog opgaande schoorstenen. Deze stijl werd met name tussen 1890 en 1910 toegepast in Nederland. Een van de drie monumentwaardige villa's in de door de Engelse landhuis- en villabouw uit het laatste kwart van de 19de eeuw geïnspireerde stijl in Dieren-Zuid.

Voldoet aan de basisnormen a en b, alsmede aan de meerwaarden nrs.1, 2 en 6. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Literatuur/afbeeldingen:

Gemeentearchief Rheden: ingekomen stukken 1903, nr.461 (bouwtekening, plattegrond)

Bron: dhr. J.H.H.M. van Aalderen

Opnamedata: 11-10-1989(d), 19-03-1990(m), 2-04-1990(o)

Inventarisator: Gelders Genootschap (R.C.)

Neg. nrs. : D-d.15-16, m.10-11, o.2.

Voor- en linkerzijgevel – 2016. Foto: Jan Eggink / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND